

SPSMP_MTO2

Závěrečný projekt

Zuzana Poláchová

Téma: Problematika osob postižených více vadami v současnosti

Problematika osob postižených více vadami je i v současné době stále velmi diskutovaným tématem, ale i přesto je pro mnohé z nás stále něčím neznámým a cizím. Možnou změnu spatřuji u mladých lidí, kteří už nemusejí být zatíženi předsudky minulé doby.

Proto hlavním cílem mého výzkumu bude zjistit postoj žáků dvou typů středních škol k osobám postiženým více vadami. Zda se jejich názory na tuto problematiku budou lišit, nebo zda-li budou alespoň do určité míry podobné.

Výzkumný problém: Pohled žáků středních škol na osoby postižené více vadami.

Hlavní výzkumná otázka: Liší se názor žáků dvou odlišných typů středních škol na problematiku osob postižených více vadami?

Vedlejší výzkumné otázky:

- Jak se liší postoj žáků na integraci osob postižených více vadami?
- Mají dívky častější zkušenost s osobou postiženou více vadami než chlapci?
- Do jaké míry škola informuje žáky o lidech postižených více vadami?

Jako výzkumnou strategii jsem zvolila kvantitativní výzkum. Tuto metodu volím proto, že ji spatřuji pro svůj výzkum jako nejvhodnější. Hlavně vzhledem k časové náročnosti. Dotazníky by měly směřovat zhruba pro 150-200 studentů. Proto mi tato metoda přijde i na pozdější zpracování výsledků vhodnější, než například kvalitativní výzkum (rozhovor).

Teoretická hypotéza: Zaměření střední školy má vliv na postoj k osobám s postižením.

Pracovní hypotézy:

- Žáci ze střední odborné školy mají více informací o osobách s postižením, než studenti gymnázia.
- Čím více žák ví o problematice, tím méně podléhá mýtům o lidech s postižením.
- Žáci, kteří studují střední odbornou školu, mají více zkušeností s osobním setkáním s osobou s postižením, než žáci gymnázia.

KONCEPT: Postoj k osobě postižené více vadami				
KONCEPTUALIZACE: <u>postoj</u> – je názor nebo připravenost k činu ve vztahu s určitým problémem nebo volbou <u>postižení více vadami</u> - v rámci postižení více vadami můžeme uvést tři skupiny osob: 1) skupina, v níž je společným znakem mentální retardace (tělesné a smyslové vady, vady řeči, psychická onemocnění, vývojové poruchy učení a chování) 2) skupina tvořená kombinací vad tělesných, smyslových a vad řeči 3) autistické děti a děti s autistickými rysy, u nichž jsou diagnostikovány další vady				
OPERACIONALIZACE:				
Indik. č. 1 Setkali se někdy žáci s osobou s postižením, při jaké příležitosti to bylo?	Indik. č. 2 Jaký je jejich názor na integraci osob s postižením do společnosti?	Indik. č. 3 Informovanost v rámci školy, v médiích, apod.	Indik. č. 4 Mají žáci představu, co je to vlastně postižení více vadami?	

Zvolila jsem techniku účelového výběru. Jako metodu sběru dat volím dotazník. Za výzkumnou populaci pokládám žáky středních škol v Olomouckém kraji. Výzkumný vzorek budou žáci 3. a 4. ročníku střední odborné školy a gymnázia (Střední škola Sociální péče a Služeb, Zábřeh na Moravě; Gymnázium, Zábřeh na Moravě).

Úvod dotazníku:

Milí žáci,

jsem studentka prvního ročníku navazujícího magisterského studia, oboru Speciální pedagogika pro učitele na Masarykově univerzitě v Brně.

Součástí mé diplomové práce s názvem „Problematika osob postižených více vadami v současnosti“ bude praktická část, ve které se chci zaměřit na pohled žáků středních škol na osoby postižené více vadami. Ráda bych Vás tímto poprosila o Vaši spolupráci.

Bude zajištěna plná anonymita respondentů, kteří budou do šetření zapojeni. Získané údaje nebudou zpřístupněny dalším osobám a budou použity pouze pro účely diplomové práce.

Prosím Vás tímto o zakroužkování Vámi zvolené možnosti.

Vyplněné údaje i s dotazníkem prosím odevzdejte v příložené obálce třídnímu učitelce (třídnímu učitele).

Děkuji za Vaši spolupráci.

Zuzana Poláchová

Pojmy užití v dotazníku:

Postižení více vadami - v rámci postižení více vadami můžeme uvést tři skupiny osob:

- 1) skupina, v níž je společným znakem mentální retardace (tělesné a smyslové vady, vady řeči, psychická onemocnění, vývojové poruchy učení a chování)
- 2) skupina tvořená kombinací vad tělesných, smyslových a vad řeči
- 3) autistické děti a děti s autistickými rysy, u nichž jsou diagnostikovány další vady

Integrace - Integrace, resp školní integrace, jsou přístupy a způsoby zapojení žáků se zvláštními vzdělávacími potřebami do hlavních proudů vzdělávání a do běžných škol.

Část dotazníku:

1) Setkal/a jste se již s pojmem postižení více vadami?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

2) Měl/a jste možnost osobně se setkat s osobou postiženou více vadami?

- a) ano
- b) ne (přejděte na otázku č. 4)
- c) nepamatuji se (přejděte na otázku č. 4)

3) Jaký jste měl/a pocit při kontaktu s osobou postiženou více vadami?

- a) příjemný
- b) spíše příjemný
- c) neutrální
- d) spíše nepříjemný
- e) nepříjemný
- f) nevím

4) Jste pro integraci osob postižených více vadami do společnosti?

- a) rozhodně ano
- b) spíše ano
- c) nevím
- d) spíše ne
- e) rozhodně ne

5) Pořádá Vaše škola akce na podporu osob s postižením? (veřejné sbírky, speciální olympiády, apod.)

- a) ano (uveďte).....
- b) ne
- c) nevím

6) Umožnila Vám škola zapojit se do akcí na podporu osob s postižením? (sbírky, speciální olympiády, apod.)

- a) ano
- b) ne

7) Pokud jste u otázky č. 6 odpověděl/a ano, prosím uveďte blíže, o jakou formu se jednalo. Pokud jste odpověděl/a ne, pokračujte na otázku č. 8.

.....
.....

8) Přetrvávají podle Vás i v současné době předsudky o lidech s postižením?

- a) rozhodně ano
- b) spíše ano
- c) nevím
- d) spíše ne
- e) rozhodně ne

9) Zaznamenal/a jste někdy v médiích zmínku o osobách s postižením?

- a) ano
- b) ne
- c) nepamatuji se

10) Přinesla Vám někdy škola informace o problematice lidí s postižením (formou besedy, přednášky, exkurze. apod.)?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

11) Pohlaví

- a) muž
- b) žena

12) Věk

Uveďte .....

13) Který ročník studujete?

- a) 3. ročník
- b) 4. ročník

14) Škola popř. obor, který studujete

Uveďte.....
.....

Za výhodu považuji to, že studenti budou moci vyjádřit svůj názor anonymně, aniž by se za něj museli stydět, což by hrozilo například u rozhovoru. Za možný problém považuji to, že jejich vyplnění bude dobrovolné a proto se ho mohou někteří vzdát. Musím také předpokládat to, že výsledky mohou být zkreslené, jelikož není zaručené, že budou žáci odpovídat popravdě.

Seznam literatury:

HÁJKOVÁ, Vanda. *Bazální stimulace, aktivace a komunikace v edukaci žáků s kombinovaným postižením*. 1. vyd. Praha : Somatopedická společnost, 2009. 159 s. ISBN 97-880-904464-6403.

JAKOBOVÁ, Anna. *Komplexní péče o děti s tělesným a kombinovaným postižením*. 1. vyd. Ostrava : Ostravská univerzita v Ostravě, 2007. 101 s. ISBN 97-880736-8488-4.

OPATŘILOVÁ, Dagmar. *Metody práce u jedinců s těžkým postižením a více vadami*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita v Brně, 2005. 146 s. ISBN 802-1038-195.

BARTOŇOVÁ, Miroslava; VÍTKOVÁ, Marie. *Strategie ve vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami*. 2. přeprac. a rozš. vyd. . Brno : Paido, 2077. 247 s. ISBN 97-880731-5158-4.

LUDÍKOVÁ, Libuše. *Kombinované vady*. 1. vyd. . Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2005. 140 s. ISBN 80-244-115-47.

JANKOVSKÝ, Jiří. *Ucelená rehabilitace dětí s tělesným a kombinovaným postižením*. 2. vyd. Praha : Triton, 2006. 173 s. ISBN 80-7254-730-5.

SOVÁK, Miloš. *Nárys speciální pedagogiky*. 6. vyd. Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1996. 231 s.

THOROVÁ, Kateřina. *Poruchy autistického spektra*. 1. vyd. Praha : Portál, 2006. 453 s.

HAMADOVÁ, Petra; KVĚTOŇOVÁ, Lea; NOVÁKOVÁ, Zita. *Oftalmopedie*. 2. vyd. Brno : Paido, 2007. 125 s. ISBN 97-880-7315-1591.

HOUDKOVÁ, Zuzana. *Sluchové postižení u dětí : komplexní péče*. 1. vyd. Praha : Triton, 2005. 117 s. ISBN 80-725-4623-6.

Výzkum, jak sama asi tušíte, je slabý, není úplně jasné, proč chcete zkoumat to co chcete zkoumat. Nepodařilo se vám sestavit zajímavé hypotézy a sběr dat těm hypotézám vůbec neodpovídá (což souvisí s asi nepochopenou operacionalizací). Doporučuji výzkum promyslet, nebo udělat jiný.